

STATENS INSPEKTION FÖR
FÖRSVARSSUNDERRÄTTELSE-
VERKSAMHETEN

Årsredovisning

2014

2015-02-18

Diarienummer
7-2015Ö:1
Sidan 1 av 28

Regeringen (Försvarsdepartementet)
103 33 Stockholm

Årsredovisning för 2014

1. Inledning

Ur ett samhällsperspektiv är det viktigt att ha en väl fungerande kontroll av försvarsunderrättelseverksamheten. Försvarsunderrättelsemyndigheterna har långtgående befogenheter i sin verksamhet. Till detta kommer att verksamheten omgärdas av stark sekretess.

I 5 § lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet (försvarsunderrättelselagen) anges att det ska finnas en myndighet som har till uppgift att kontrollera försvarsunderrättelseverksamheten.

I förordningen (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siuns instruktion) pekas Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun) ut som kontrollmyndighet. Siun har till uppgift att kontrollera att försvarsunderrättelsemyndigheterna följer lagar och förordningar samt att de i övrigt fullgör sina skyldigheter i den försvarsunderrättelseverksamhet som de bedriver. Siun ska genom en effektiv och ändamålsenlig insyn och kontroll bidra till att försvarsunderrättelseverksamheten bedrivs på ett korrekt sätt.

De myndigheter som bedriver försvarsunderrättelseverksamhet är Försvarmakten (FM), Försvarets radioanstalt (FRA), Försvarets materielverk (FMV) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI).

Siun är vidare kontrollmyndighet enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (signalspaningslagen). Siun ska även granska den personuppgiftsbehandling som FM och FRA utför med stöd av särskilda registerförfattningar.

1.1 Kontrollen

Försvarsunderrättelseverksamheten i dess vidaste bemärkelse består i att inhämta, bearbeta och delge information till olika uppdragsgivare, i första hand regeringen.

Verksamheten kan medföra integritetsintrång för enskilda personer.

Försvarsunderrättelseverksamheten har reglerats bland annat i syfte att minimera sådana intrång.

Siun har bland annat till uppgift att granska att de integritetsskyddande bestämmelserna följs. I utförandet av sin kontroll strävar Siun efter att särskilt granska de delar av försvarsunderrättelseverksamheten där det potentiella integritetsintrånget är som störst.

Att Siun fokuserar på den del av försvarsunderrättelseverksamheten som på ett mer påtagligt sätt kan medföra att enskildas integritetsintressen träds förnär föränleds av det behov som finns av ett väl fungerande integritetsskydd i en demokratisk rättsstat.

Ambitionen i Siuns kontrollarbete är att bidra konstruktivt till att försvarsunderrättelseverksamhetens arbetssätt utvecklas vad avser dess förhållande till regelverket och tillhörande styrdokument.

Siun strävar efter en så stor öppenhet kring granskningen av försvarsunderrättelseverksamheten som är möjligt med hänsyn taget till gällande sekretessbestämmelser.

1.2 Försvarsunderrättelseverksamheten

En utgångspunkt för Siuns kontrollarbete är avgränsning av vad som kan anses utgöra försvarsunderrättelseverksamhet.

Grunden för att en verksamhet ska kunna betraktas som försvarsunderrättelseverksamhet är att den sker för de i försvarsunderrättelselagen angivna ändamålen.

En stor del av den information som inhämtas inom ramen för ändamålen inhämtas dock på ett sätt som inte kräver det lagstöd som försvarsunderrättelselagen ger, till exempel via försvarsattachéer.

Information som inhämtas av någon annan verksamhet kan föras in i försvarsunderrättelseverksamheten när den väl är inhämtad. Detta gör dock inte att sådan inhämtning per automatik är försvarsunderrättelseverksamhet.

Enligt Siuns uppfattning är kärnan i försvarsunderrättelseverksamheten att inhämta information vilken inte är allmänt tillgänglig, på ett sätt så att inhämtningen inte är uppenbar för den som informationen avser.

För att bedöma om en verksamhet är försvarsunderrättelseverksamhet eller inte måste således en bedömning göras avseende ändamålen med verksamheten samt de metoder som används.

En begränsning av försvarsunderrättelseverksamheten anges i 4 § första stycket försvarsunderrättelselagen. Siuns uppfattning är att bestämmelsen utgör en begränsning av försvarsunderrättelseverksamhetens mandat att inom vissa områden, vilka sammanfaller med de brottsbekämpande myndigheternas mandat, påbörja aktiva inhämtningsåtgärder vilka riskerar att störa de brottsbekämpande myndigheternas verksamhet.

Under 2014 har Siun fortsatt att diskutera räckvidden av försvarsunderrättelseverksamheten hos Försvarsmakten. Försvarsmakten bedriver militär säkerhetstjänst som innefattar säkerhetsunderrättelsetjänst. Den militära säkerhetsunderrättelsetjänsten har gränssytor mot försvarsunderrättelsetjänsten.

Siuns kontroll av den militära säkerhetstjänsten är begränsad till den personuppgiftsbehandling som Försvarsmakten utför enligt lagen (2007:258) om behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst. I övrigt omfattas inte den militära säkerhetstjänsten av Siuns kontroll. Däremot omfattar Siuns granskningsmandat all försvarsunderrättelseverksamhet som Försvarsmakten bedriver, oavsett vilken organisatorisk enhet som utför den.

Både försvarsunderrättelseverksamhet och militär säkerhetsunderrättelsetjänst bedrivs genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Det är inte sällan inhämtad information kan ha betydelse för såväl försvarsunderrättelseverksamheten som den militära säkerhetstjänsten (regeringens proposition 2006/07:46 s. 56).

Att Siun bedömer att en verksamhet utgör försvarsunderrättelseverksamhet utesluter inte att den samtidigt ingår i en annan verksamhet. En verksamhet som utförs för att t.ex. kartlägga medel och metoder avseende säkerhetshotande verksamhet kan samtidigt ha syftet att svara mot de ändamål som anges i försvarsunderrättelselagen. Om ändamålen överlappar varandra på det sätt som beskrivits utgör verksamheten till del försvarsunderrättelseverksamhet och ska därmed granskas av Siun.

Underrättelseverksamhet som däremot till uteslutande del utförs för att tillvarata Försvarsmaktens säkerhetsintressen, och som inte sker för de i försvarsunderrättelselagen angivna ändamålen, faller utanför Siuns kontroll.

Frågan om en verksamhet utgör försvarsunderrättelseverksamhet och ska granskas av Siun får avgöras i varje enskilt fall med utgångspunkt i information om de närmare omständigheterna för den verksamhet som är aktuell.

1.3 Verksamheten 2014

Siun har i kontrollverksamheten 2014 genomfört 28 granskningar och 10 kontroller på enskilda begäran avseende om den enskildes meddelanden har inhämtats vid signalspaning. Av de 28 granskningarna avsåg 14 FRA, 12 FM, en FMV och en FOI. Under 2013 genomförde Siun 28 granskningar och 62 kontroller på enskilda begäran.

Kontrollverksamheten 2014 resulterade i tre synpunkter. Två synpunkter har lämnats till FM och en till FRA. 2013 resulterade kontrollverksamheten i fyra synpunkter.

Siun har under 2014 liksom under föregående år underutnyttjat sitt anslag. Under 2013 uppstod en osäkerhet avseende omfattningen av den verksamhet som Siun ska kontrollera. En preliminär bedömning gjordes att detta skulle medföra ett fortsatt resursbehov på samma nivå som 2013-års ramanslag, 12 486 tkr. Under 2014 har denna bedömning kunnat modifieras och resursbehov kommer skrivas ner till 10 500 tkr i budgetunderlaget för 2016-2018.

Utöver årsredovisning ska Siun även lämna en årsberättelse till regeringen. Siun har i samråd med Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) kommit fram till att årsredovisningen även ska omfatta årsberättelsen.

2. Effektiv hushållning

Den kontrollverksamhet som Siun utför är att betrakta som en (1) verksamhet. Någon kostnadsuppskattning för olika verksamhetsdelar görs därför inte. Med anledning av detta finner Siun det inte motiverat att mäta effektivitet med nyckeltal eller andra mätparametrar.

Siun har administrativ samverkan med FOI vad gäller bl.a. säkerhetsskyddsåtgärder, IT-stöd, vaktmästeritjänster och städtjänster. Vidare har Siun under 2014 haft ett avtal med Statens servicecenter som hanterat bl.a. löne- och faktureringsfrågor samt redovisning. I slutet av 2014 har ett nytt avtal ingåtts med SSC avseende samma typ av tjänster, vilket inneburit kostnadshöjningar för Siun.

Under 2014 har Siun genomfört lika många granskningar som under 2013. Siun bedömer att med runt 28 genomförda granskningar per år uppnås en effektiv kontroll av försvarsunderrättelseverksamheten.

Vidare har Siun genomfört 10 kontroller på enskilda begäran jämfört med 62 2013. Detta är samma nivå som åren före 2013. Det höga antalet under 2013 berodde sannolikt på att kontrollmöjligheten uppmärksammades i media.

3. Kontrollverksamhet

Kontrollverksamheten har under 2014 uppgått till 28 avslutade granskningar, dvs. lika många som 2013. Ytterligare fem granskningar är påbörjade men inte avslutade under 2014.

Den granskning som Siun genomför kan schematiskt delas in i tre olika typer:

1. Övergripande granskning av en verksamhet. Denna typ syftar till att få en överblick av hur en viss verksamhet bedrivs och förutsättningarna för densamma. Resultatet från denna typ av granskning ligger mer sällan till grund för någon synpunkt från Siun, utan utgör underlag för planeringen av den fortsatta granskningsverksamheten.
2. Administrativ granskning, i vilken Siun granskar styrdokument, rutiner och/eller interna regler för viss verksamhet. Denna typ av granskning kan

ligga till grund för synpunkter från Siun men även ge underlag för planering av det fortsatta granskningsarbetet.

3. Detaljerad granskning, i vilken den verksamhet som underrättelsemyndigheterna bedriver granskas mer i detalj genom bland annat stickprov. Denna typ av granskning är återkommande och ger med tiden en klarare bild av den verksamhet som granskas. En detaljerad granskning kan ligga till grund för synpunkter kring hur försvarsunderrättelsemyndigheterna konkret tillämpat aktuella regelverk.

Genom att över tiden genomlysa försvarsunderrättelsemyndigheternas verksamheter med de ovan beskrivna metoderna gör Siun bedömningen att myndighetens kontroll blir tillfredställande utförd.

2014 års kontrollverksamhet har inte föranlett Siun att framföra några synpunkter till regeringen, eller att överlämna några ärenden till någon annan myndighet.

Samarbetet med berörda myndigheter har under året fungerat väl och Siun har fått tillgång till den information som behövts för att lösa uppdraget.

Kontrollverksamheten redovisas nedan per uppgift i Siuns instruktion.

3.1 Kontrollmyndighet enligt signalspaningslagen

Enligt 2 § Siuns instruktion är Siun kontrollmyndighet enligt signalspaningslagen. Enligt 10 § signalspaningslagen ska Siun kontrollera att den aktuella lagen efterföljs. Kontrollen ska särskilt avse granskning av sökbegrepp, förstöring och rapportering.

Siun har mandat att avbryta inhämtning och eller besluta om förstöring av upptagning eller uppteckning om det skulle visa sig att inhämtning som skett inte varit förenlig med det tillstånd som meddelats av Försvarsunderrättelsedomstolen. Under 2014 har inte någon sådan åtgärd varit påkallad.

3.1.1 Granskning av sökbegrepp

Granskningen av sökbegrepp avser att FRA använder sökbegrepp på ett sätt som är förenligt med de tillstånd som meddelats av Försvarsunderrättelsedomstolen. Siun fokuserar särskilt på att de begränsningar som Försvarsunderrättelsedomstolen sätter upp i sina beslut, för att minska intrånget i enskildas personliga integritet, följs.

Siun har under 2014 genomfört tre granskningar av FRA:s sökbegreppsanvändning.

En av de tre granskningarna var administrativ. En granskning avsåg sökbegrepp som används för inhämtning om främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen. Den sista granskningen gällde sökbegrepp som används för inhämtning som syftar till att kartlägga utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.

Ingen av granskningarna har föranlett Siun att lämna några synpunkter eller förslag till FRA.

Siun har granskat FRA:s sökbegreppsanvändning under ett antal år och har därigenom upparbetat en god kunskap om förutsättningarna för denna granskning. Under 2014 har Siun slutfört arbetet med att till berörda myndigheter kommunicera resultatet av det utvärderingsarbete avseende granskning av sökbegrepp som Siun genomförde 2013.

3.1.2 Granskning av förstörelse

Granskning av förstörelse avser att kontrollera hur bestämmelsen om förstörelsesskyldighet i signalspaningslagen tillämpas. En utgångspunkt för granskningen av förstörelse är statistisk uppföljning av mängden förstört material för att kunna reagera på avvikelser. Att genomföra granskning av allt material för att konstatera i vilka delar det träffats av förstöringsplikt låter sig inte göras.

Siun har under 2014 genomfört två detaljerade granskningar av förstörelse i anslutning till FRA:s signalspaning. Ingen av granskningarna har föranlett Siun att lämna några synpunkter eller förslag till FRA.

3.1.3 Granskning av rapportering

Granskningen av rapportering avser främst att kontrollera att FRA:s rapportering följer den integritetsskyddande bestämmelsen i 8 § signalspaningslagen.

Siun har följande utgångspunkter för kontrollen:

- Syftet med bestämmelsen är att säkerställa det nödvändiga integritetsskyddet.
- Vid rapportering av uppgifter som berör en viss fysisk person ska signalspaningsmyndigheten bedöma om uppgifterna avser förhållanden som är av betydelse för försvarsunderrättelseverksamheten. Bedömningen ska göras av varje uppgift av det slaget.
- Bedömningen avser att uppgiften har betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik eller för att kartlägga yttre hot mot landet – inte vilket värde den slutligen får för försvarsunderrättelseverksamheten.
- Signalspaningsmyndigheten ska kunna redogöra för sin bedömning.

Siun har under 2014 genomfört tre detaljerade granskningar av FRA:s rapportering.

En granskning omfattade rapportering om yttre militära hot mot landet och främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik. En annan granskning avsåg rapportering om främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen. En ytterligare granskning avsåg rapportering om utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.

Ingen av granskningarna har föranlett Siun att lämna några synpunkter eller förslag till FRA.

3.1.4 Kontroll på enskilds begäran

Enligt 10 a § signalspaningslagen är Siun skyldig att på begäran av enskild kontrollera om hans eller hennes meddelanden har inhämtats i samband med signalspaning enligt signalspaningslagen, och om så är fallet, huruvida inhämtningen och behandlingen av inhämtade uppgifter har skett i enlighet med lag.

Under 2014 har Siun utfört 10 kontroller på enskilds begäran enligt nämnda bestämmelse. Inget otillbörligt har framkommit vid dessa kontroller.

3.1.5 Rådighet över signaler vilka operatörer fört över till samverkanspunkter

Siun har enligt 12 § signalspaningslagen rådighet över de signaler som operatörerna överför till samverkanspunkter och ska säkerställa att signalspaningsmyndigheten endast får tillgång till de signalbärare som omfattas av tillstånd.

Siun har under 2014 utövat rådighet över de signaler som operatörer överlämnat till samverkanspunkterna.

3.2 Granskning av viss personuppgiftsbehandling

Enligt 3 § Siuns instruktion ska Siun granska den personuppgiftsbehandling som FM utför med stöd av lagen (2007:258) om behandling av personuppgifter i Försvarmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst. Ur detta perspektiv granskar således Siun även den militära säkerhetstjänsten.

Vidare ska Siun enligt 3 § Siuns instruktion granska den personuppgiftsbehandling som FRA utför med stöd av lagen (2007:259) om behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet.

Siuns granskning ersätter inte Datainspektionens tillsyn utan utgör ett komplement till densamma.

Siuns granskning ska utgöra en kompensation för att enskilda på grund av sekretess, inte i tillräcklig utsträckning kan utnyttja den möjlighet till skydd för den personliga integriteten som bestämmelserna om information och rättelse m.m. innebär.

Siuns granskning utgör således en extra säkerhetsåtgärd som ska skydda de enskilda vilkas uppgifter behandlas mot att deras personliga integritet kränks vid behandlingen.

3.2.1 FM

Siun har under 2014 genomfört två administrativa granskningar av personuppgiftsbehandling inom visst område hos den Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST). Dessa granskningar föranledde inte några synpunkter eller förslag från Siun.

Ytterligare två granskningar påbörjades men var inte avslutade vid årsskiftet.

Vidare har Siun under 2014 inlett ett arbete med att kartlägga omfattningen och geografisk lokalisering av den personuppgiftsbehandling som FM bedriver med stöd av lagen (2007:258) om behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst utanför MUST:s verksamhet. Siun har under 2014 inhämtat skriftligt underlag i ärendet från FM. Arbetet kommer fortgå under 2015.

3.2.2 FRA

Siun har under 2014 vid tre tillfällen granskat FRA:s personuppgiftsbehandling.

Den första granskningens fokus var vilken personuppgiftsbehandling som möjliggörs av myndighetens preciserade inriktning. Siun påpekade att med hänsyn till den preciserade inriktningens integritetsskyddande funktion bör den utformas så att det tydligt framgår för vilka preciserade ändamål personuppgifter får behandlas.

En detaljerad granskning berörde FRA:s gallring av personuppgifter och en annan övergripande granskning gällde hanteringen av känsliga personuppgifter. Inget av ärendena föranledde Siun att lämna några synpunkter eller förslag.

Ytterligare två granskningar påbörjades men var inte avslutade vid årsskiftet.

3.3 Kontroll enligt försvarsunderrättelselagen

När det gäller kontrollen av den verksamhet som sker med stöd av försvarsunderrättelselagen framgår det i 4 § Siuns instruktion att Siun ska:

- följa hur lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet (försvarsunderrättelselagen) och förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet (försvarsunderrättelseförordningen) tillämpas,
- granska att försvarsunderrättelseverksamheten bedrivs i enlighet med den inriktning som är bestämd,
- granska de verksamheter där teknisk och personbaserad inhämtning av underrättelser bedrivs med särskilda metoder,
- granska övriga medel och metoder för inhämtning av underrättelser som används, och
- granska principer för rekrytering och utbildning av personal.

Under 2014 har Siuns fokusområde varit tillämpningen av försvarsunderrättelselagen och dess förordning särskilt vad beträffar utlandssamarbetet samt att granska användandet av kvalificerade skyddsidentiteter hos FM. Vidare har Siun granskat att försvarsunderrättelseverksamheten följer den inriktning som är bestämd samt viss inhämtningsverksamhet.

3.3.1 Följa tillämpningen av försvarsunderrättelselagen

I lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet (försvarsunderrättelselagen) finns bestämmelser om bland annat för vilka ändamål verksamheten får bedrivas, vad verksamheten består av, vilka metoder som används och om internationellt samarbete.

Lagen tar sin utgångspunkt i fyra grundprinciper.

Försvarsunderrättelseverksamheten ska bedrivas utifrån statsmakternas intentioner, hantera frågor om landets yttre säkerhet, utgå från landets egna behov och att utlandssamarbetet ska tjäna statsledningen och totalförsvaret och inte

skada svenska intressen (proposition [1999/2000:25] Lag om försvarsunderrättelseverksamhet s. 8 ff).

I propositionen (1999/2000:25) Lag om försvarsunderrättelseverksamhet s. 12 gjorde regeringen bedömningen att det i ett demokratiskt samhälle är viktigt att de grundprinciper som styr försvarsunderrättelseverksamheten kommer till uttryck i lag. Denna bedömning delades av riksdagen (Försvarsutskottets betänkande [1999/2000:FöU3] Lag om försvarsunderrättelseverksamhet s. 7).

Lagstiftningen ger ett stort utrymme för myndigheterna att utforma sin försvarsunderrättelseverksamhet. Det är viktigt att den sker på ett för den svenska demokratin acceptabelt sätt.

Siun kontrollerar att verksamheten är acceptabel i den svenska demokratin och att de fyra grundprinciperna får genomslag i myndigheternas tillämpning.

Att följa tillämpningen av den aktuella lagstiftningen är en uppgift som fyller tre syften;

- klargöra vad som är försvarsunderrättelseverksamhet,
- kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med regelverket och
- utgöra grund för mer fördjupad kontroll.

Siun har under 2014 följt hur FM tillämpar 2 och 3 §§ försvarsunderrättelselagen samt hur FRA tillämpar 3 § försvarsunderrättelselagen. I 2 § regleras vilka delar försvarsunderrättelseverksamheten består av samt upplyses om vilka huvudsakliga metoder som används. I 3 § regleras grunden för samarbetet med andra länder och internationella organisationer.

3.3.1.1 2 § försvarsunderrättelselagen

FM

Inom ramen för uppgiften att följa försvarsunderrättelselagen tillämpas har Siun under 2014 genomfört fyra granskningar av FM avseende deras tillämpning av 2 § försvarsunderrättelselagen.

En granskning avsåg gränsdragning mellan försvarsunderrättelseverksamhet och annan underrättelseverksamhet i anslutning till internationella insatser.

Granskningen resulterade i en synpunkt i vilken Siun tydliggjorde gränsen mellan de aktuella verksamheterna.

En övergripande granskning avsåg FM:s rapportering, vilka typer av rapporter som produceras, vilka rutiner och styrdokument som finns och vilka bedömningar som görs. En annan granskning avsåg att övergripande granska den försvarsunderrättelseverksamhet som bedrivs hos MUST:s säkerhetskontor. Slutligen granskade Siun vid ett tillfälle övergripande viss verksamhet som sker med stöd av 2 § försvarsunderrättelselagen. Ingen av dessa tre granskningar föranledde några synpunkter eller förslag från Siun.

3.3.1.2 3 § försvarsunderrättelselagen

Samarbete med andra länder och internationella organisationer är en viktig del av försvarsunderrättelseverksamheten. Det internationella samarbetet måste genom lagstiftning, uttalande från riksdagens konstitutionsutskott och försvarsutskott, regeringen, Försvaretsunderrättelsenämnd (Siun) samt flera utredningar anses vara väl förankrat.

Regleringen i 3 § försvarsunderrättelselagen tar sikte på att säkerställa syftet med samarbetet, den nationella nyttan, att samverkan inte får bli kontraproduktiv samt förankring hos regeringen.

FM

Siun har under 2014 i sin kontrollverksamhet vid två tillfällen övergripande granskat det samarbete i underrättelsefrågor som FM bedriver med andra länder och internationella organisationer.

Granskningarna föranledde inte några synpunkter eller förslag till FM.

FRA

Siun har under 2014 i sin kontrollverksamhet vid ett tillfälle övergripande granskat det samarbete i underrättelsefrågor som FRA bedriver med andra länder och internationella organisationer.

Granskningen föranledde inte några synpunkter eller förslag till FRA.

3.3.2 Granskning av att försvarsunderrättelseverksamheten bedrivs i enlighet med inriktningen

I förarbetena till försvarsunderrättelselagen betonade regeringen vikten av att verksamheten ska kunna härledas till regeringens intentioner/inriktning då försvarsunderrättelseverksamheten är av speciell karaktär.

Granskningarna är administrativa och genomförs på så sätt att myndighetens dokumentation av dess preciserade inriktning stäms av mot regeringens inriktning för att fastställa att myndighetens inriktning inte går utöver regeringens.

3.3.2.1 FM

Siun har under 2014 vid två tillfällen granskat att FM:s försvarsunderrättelseverksamhet bedrivs inom den inriktning som är bestämd.

Vid ett av tillfällena lämnade Siun en synpunkt av administrativ karaktär. Den andra granskningen föranledde inte några synpunkter eller förslag från Siun.

3.3.2.2 FRA

Siun har under 2014 granskat att FRA:s försvarsunderrättelseverksamhet bedrivs inom den inriktning som är bestämd.

Granskningen föranledde inte några synpunkter eller förslag från Siun.

3.3.2.3 FMV

Siun har under 2014 granskat att FMV:s försvarsunderrättelseverksamhet bedrivs inom den inriktning som är bestämd.

FMV bedriver teknisk underrättelsetjänst. En delmängd av denna är försvarsunderrättelseverksamhet.

Vid inspektionen informerade FMV om den försvarsunderrättelseverksamhet som myndigheten bedriver. Siun fann ingen anledning att lämna synpunkter eller förslag.

3.3.2.4 FOI

Siun har under 2014 granskat att FOI:s försvarsunderrättelseverksamhet bedrivs inom den inriktning som är bestämd.

Vid inspektionen informerade FOI om den försvarsunderrättelseverksamhet som myndigheten bedriver. Siun fann ingen anledning att lämna någon synpunkt eller förslag.

3.3.3 Inhämtning med särskilda metoder

3.3.3.1 FM

Siun har vid ett tillfälle under 2014 genomfört övergripande granskning av del av FM:s inhämtning med särskilda metoder inom försvarsunderrättelseverksamheten. Granskningen föranledde inte Siun att lämna några synpunkter eller förslag.

Siun har under 2014 vid ett tillfälle övergripande granskat FM:s användande av kvalificerade skyddsidentiteter. En kvalificerad skyddsidentitet består av andra personuppgifter än de verkliga, vilka förts in i statliga register eller i handlingar som har utfärdats av statliga myndigheter, till exempel körkort och pass.

Behovet av skyddsidentiteter inom försvarsunderrättelseverksamheten motiverades med att om en tjänsteman som är aktiv i den särskilda inhämtningen avslöjas kan det äventyra uppdraget samtidigt som det kan innebära stora risker för tjänstemanens personliga säkerhet (prop. 2005/06:149 s. 28 f).

Siuns granskning av särskilda skyddsidentiteter tar sin utgångspunkt i 12 § lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter i vilken framgår att särskilda skyddsidentiteter endast får användas för de ändamål för vilka de utfärdats.

Granskningen föranledde inte några synpunkter eller förslag från Siun.

3.3.3.2 FRA

Siun har under 2014 vid ett tillfälle genomfört en övergripande granskning av viss inhämtning med särskilda metoder som FRA bedriver. Granskningen föranledde inga synpunkter eller förslag från Siun.

Ytterligare en övergripande granskning påbörjades men var inte avslutad vid årsskiftet.

3.4 Metodutveckling

Under 2014 har Siun bedrivit ett metodutvecklingsarbete. Siun har dokumenterat sina arbetsuppgifter för att på så sätt säkerställa kvalitén i arbetet samt öka transparensen. Under 2015 kommer Siun att publicera ytterligare information på sin hemsida.

4. Kompetensförsörjning

Under 2014 har ett flertal utbildningsinsatser gjorts för att stärka kompetensen inom både kärn- och stödverksamheten vilket bidragit till att utveckla och höja verksamhetens kvalitet. Bl.a. har deltagande skett i utbildning om antikorruption och det svenska underrättelsesystemet.

Kompetensutveckling av nya ledamöter har påbörjats men inte slutförts eftersom utnämningarna skedde sent på året.

5. Samverkan

Efter inbjudan från Försvarsutskottet i riksdagen har Siun under 2014 informerat utskottet om sin verksamhet.

Siun har under 2014 utöver samverkan med Regeringskansliet och försvarsunderrättelsemyndigheterna även samverkat med Datainspektionen och Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. Denna samverkan är viktig för att utveckla inspektionens granskningsverksamhet.

Vad avser Datainspektionen har Siun även samverkat i granskningsärenden rörande personuppgiftsbehandling.

Kansliet har under året även haft kontakter med Justitiekanslern för ett ömsesidigt kunskapsutbyte om varandras verksamheter.

Siun har vidare samverkat med Säkerhetskontoret vid FM/MUST för att säkerställa ett högt säkerhetsskydd.

Siun har under 2014 inom ramen för Arbetsgivarverkets arbete fortsatt samverka med andra myndigheter för att utveckla och samordna den statliga arbetsgivarpolitiken.

Siun har även vid olika seminarier och möten informerat om myndighetens verksamhet och uppgifter för att på olika sätt bidra till ökad kunskap om kontrollverksamheten.

6. Effektivitetsrevision av Riksrevisionen

Riksrevisionen inledde under första kvartalet 2014 en granskning av kontrollen av försvarsunderrättelseverksamheten som bl.a. omfattar Siuns verksamhet. Siun har under 2014 lämnat stöd till Riksrevisionens granskning.

7. Extern kommunikation

Siun påbörjade under 2014 ett arbete med att förbättra den externa kommunikationen på myndighetens hemsida. Detta har inte slutförts under året, bl.a. beroende på att arbetet med att bistå Riksrevisionen har tagit resurser i anspråk. Arbetet kommer slutföras under 2015.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Årsredovisning 2014-12-31

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		8 293	7 902
Finansiella intäkter	1	10	32
Summa		8 303	7 934
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	2	-5 167	-4 856
Kostnader för lokaler		-811	-812
Övriga driftkostnader		-2 059	-2 024
Finansiella kostnader	3	-1	-4
Avskrivningar och nedskrivningar		-265	-238
Summa		-8 303	-7 934
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Årsredovisning 2014-12-31

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	4	0	161
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	5	139	204
Summa		139	365
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter		23	23
Summa		23	23
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	6	26	21
Summa		26	21
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	7	-4 560	-4 685
Summa		-4 560	-4 685
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		5 385	5 625
Summa		5 385	5 625
SUMMA TILLGÅNGAR		1 013	1 348
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	8		
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		0	0
Avsättningar			
Övriga avsättningar	9	42	33
Summa		42	33

Skulder m.m.

Lån i Riksgäldskontoret	10	139	188
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		341	397
Leverantörsskulder		27	44
Övriga kortfristiga skulder	11	<u>94</u>	<u>79</u>
Summa		601	708

Periodavgränsningsposter

Upplupna kostnader	12	<u>370</u>	<u>607</u>
Summa		370	607

SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 013	1 348
----------------------------------	--	--------------	--------------

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Årsredovisning

2014-12-31

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)		Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Indrag- ning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
	Not						
Uo 6 1:14 Ramanslag							
ap 1. Statens inspektion för försvarsunderrättelse- verksamheten, del till SIUN	13	4 685	12 486	-4 319	12 853	-8 293	4 560
Summa		4 685	12 486	-4 319	12 853	-8 293	4 560

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten får, enligt regleringsbrev, i myndighetens årsredovisning och i inrapportering i statsredovisningssystemet frångå de regler i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt de med stöd av förordningarna meddelade föreskrifterna, som medför att sekretessbelagda uppgifter kan utläsas i rapporterna. Undantaget från förordningarna ska ske i samverkan med Regeringskansliet (Försvarsdepartementet).

Den information som bedöms omfattas av sekretess ska redovisas i särskild ordning.

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § förordningen (2000:600) om myndigheters bokföring tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Motsvarande beloppsgräns föregående år var 20 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter
	Inredningsinventarier
	Datorer och kringutrustning
	Maskiner och tekniska anläggningar
	Övriga kontorsmaskiner

5 år

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner**Styrelseledamöter / andra styrelseuppdrag**

	Ersättning
Rolf Holmgren, ordförande <i>Regionala etikprövningsnämnden i Linköping</i>	116
Inge Garstedt <i>Skyddsregistreringsdelagationen vid Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden</i>	27
Jan Ertsborn <i>Uggarp Bygg AB</i> <i>Maa Såg AB</i>	16
Tone Tingsgård	18
Jan Öhman, fr o m september	34
Bertil Kjellberg <i>Advokatfirman Bertil Kjellberg AB</i> <i>Koordinator tjänst Sverige AB</i> <i>Advokatfirman Alina Andras AB</i> <i>Sundsvalls logistikpark AB</i> <i>Sundsvalls Hamn AB</i> <i>Sundsvalls Oljehamn AB</i>	27
Majléne Westerlund Panke, t o m juni	16

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

	Lön
Maria Broms Hagelin	855

Inga förmåner.

Anställdas sjukfrånvaro

Redovisning av de anställdas sjukfrånvaro lämnas inte eftersom medeltalet av antalet anställda vid myndigheten de två senaste räkenskapsåren inte har överstigit tio personer.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten
 Årsredovisning 2014-12-31

Noter

(tkr)

Resultaträkning

		2014	2013
Not	1	Finansiella intäkter	
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	10 32
		Summa	10 32
Not	2	Kostnader för personal	
		Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	3 268 3 164
		Övriga kostnader för personal	1 899 1 692
		Summa	5 167 4 856
Not	3	Finansiella kostnader	
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret	1 4
		Övriga finansiella kostnader	0 1
		Summa	1 4

Balansräkning

		2014-12-31	2013-12-31
Not	4	Förbättringsutgifter på annans fastighet	
		Ingående anskaffningsvärde	913 913
		Summa anskaffningsvärde	913 913
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-752 -569
		Årets avskrivningar	-161 -183
		Summa ackumulerade avskrivningar	-913 -752
		Utgående bokfört värde	0 161
Not	5	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	
		Ingående anskaffningsvärde	1 284 1 108
		Årets anskaffningar	40 177
		Summa anskaffningsvärde	1 324 1 284
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 081 -1 025
		Årets avskrivningar	-104 -56
		Summa ackumulerade avskrivningar	-1 185 -1 081
		Utgående bokfört värde	139 204

Not	6	Förutbetalda kostnader		
		Övriga förutbetalda kostnader	26	21
		Summa	26	21
			2014-12-31	2013-12-31
Not	7	Avräkning med statsverket		
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-4 685	-4 113
		Redovisat mot anslag	8 293	7 902
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-12 486	-12 224
		Återbetalning av anslagsmedel	4 319	3 750
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-4 560	-4 685
		Summa Avräkning med statsverket	-4 560	-4 685
Not	8	Myndighetskapital		
		Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell		
Not	9	Övriga avsättningar		
		Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder		
		Ingående balans	33	25
		Årets förändring	8	9
		Utgående balans	42	33
Not	10	Lån i Riksgäldskontoret		
		Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
		Ingående balans	188	427
		Under året nyupptagna lån	216	0
		Årets amorteringar	-265	-238
		Utgående balans	139	188
		Beviljad låneram enligt regleringsbrev	1 300	1 300
Not	11	Övriga kortfristiga skulder		
		Personalens källskatt	94	79
		Summa	94	79
Not	12	Upplupna kostnader		
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	172	165
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	58	81
		Övriga upplupna kostnader	140	361

Summa

370

607

Anslagsredovisning**Not 13 Uo 6 1:14 ap.1****Statens inspektion för
försvarsunderrättelse-
verksamheten - del till SIUN**

Enligt regleringsbrevet disponerar SIUN en anslagskredit på 375 tkr.

Inspektionen får disponera 366 tkr av det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 3% av föregående års tilldelning.

Anslaget är räntebärande.

Under 2013 uppstod en osäkerhet avseende omfattningen av den verksamhet som Siun ska kontrollera. En preliminär bedömning gjordes att detta skulle medföra en fortsatt resursbehov på samma nivå som 2013 års ramanslag, 12 486 tkr. Under 2014 har denna bedömning kunnat modifieras och resursbehov kommer skrivas ner till 10 500 tkr i budgetunderlaget för 2016-2018.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

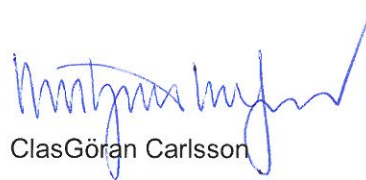
(tkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 300	1 300	2 000	2 000	2 000
Utnyttjad	139	188	427	773	1 350
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	10	32	45	62	27
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	Ej tillämplig				
Anslagskredit					
Beviljad	375	367	363	391	391
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	4 560	4 685	4 113	4 778	5 074
Bemyndiganden	Ej tillämplig				
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	5	5	5	4	4
Medelantalet anställda (st)	5	5	5	4	4
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 607	1 538	1 599	1 931	1 859
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Kista 2015-02-18

Rolf Holmgren

ClasGöran Carlsson

Jan Ertsborn

Inge Garstedt

Tone Tingsgård

Jan Öhman

Siun

Postadress: Box 1140

Besöksadress: Gullfossgatan 6, Kista

Telefon: 08-555 045 50

Telefax: 08-555 045 60

E-post: registrator@siun.se

Webbplats: www.siun.se

Organisationsnummer: 202100-6214